
Opgave 3 Vaarwel, internationale rechtsorde

Bij deze opgave hoort tekst 4.

Inleiding

Na de annexatie van de Krim door Rusland werd voor veel mensen duidelijk dat ze een verkeerd beeld hadden gehad van de machtsverhoudingen in de wereld. Tekst 4 is een verslag van een interview met Eric A. Posner (1965), hoogleraar internationaal recht aan de universiteit van Chicago. Volgens Posner is de internationale rechtsorde, zoals die door sommige landen verondersteld wordt, een illusie.

Lees tekst 4.

De internationale orde kan vanuit verschillende perspectieven bekeken worden. Daarbij onderscheiden we het klassieke en het post-klassieke beeld van de internationale orde. Volgens Posner geeft slechts één van beide perspectieven een juist beeld van de internationale orde en is het andere perspectief een illusie.

- 2p **18** Geef een citaat uit tekst 4 waaruit je op kunt maken welk van beide beelden Posner juist acht. Leg je antwoord uit.

De VN hebben een orgaan dat als taak heeft recht te spreken in conflicten tussen landen. Hoewel zijn beslissingen bindend zijn, worden ze niet altijd uitgevoerd.

- 2p **19** – Hoe heet dat orgaan?
– Hoe komt het dat beslissingen van dat orgaan niet altijd worden uitgevoerd?

Zie de regels 36 tot en met 38.

Veel voormalige Oostbloklanden werden lid van de NAVO waarvan ze veiligheid verwachtten. De NAVO probeert veiligheid te realiseren door middel van een afspraak die de leden met elkaar gemaakt hebben (en waarvan artikel 5 uit het verdrag van 1949 de kern vormt).

- 2p **20** Wat houdt deze afspraak in en geef aan op welke wijze men denkt dat geweld ermee wordt voorkomen.

Opgave 3 Vaarwel, internationale rechtsorde

tekst 4

Vaarwel, internationale rechtsorde

Eric Brassem, Nicole Lucas

Het internationaal recht is niet meer wat het geweest is, sinds de VS en Europa hun macht om naleving af te dwingen hebben verloren. Zelf houden ze zich ook niet aan hun normen, analyseert de Amerikaanse jurist Eric Posner.

De afgelopen twintig jaar hebben we geleefd in een illusie, betoogt de Amerikaanse rechtsg geleerde Eric Posner. Toen de Koude Oorlog ten einde was, brak een 'nieuwe wereldorde' aan, jubelde George H.W. Bush in 1991. Staten zouden voortaan internationale rechtsregels accepteren en internationale gerechtshoven hun geschillen beslechten. De Russische bezetting van de Krim bewijst dat die nieuwe wereldorde, als ze al ooit bestaan heeft, mordsdood is.

"De jaren negentig waren een anomalie, een uitzonderlijke periode in de geschiedenis", zegt Posner. "Het grote ideologische conflict tussen het Westen en de Sovjet-Unie eindigde zo abrupt, en met zo'n duidelijke winnaar, dat westerse normen er een enorm prestige door kregen. Iedereen dacht dat het Westen precies wist hoe te zorgen voor welvaart, stabiliteit, veiligheid. Met de Sovjets weg en China in de coulissen, werden de VS een soort hypermacht."

"Andere landen wilden een beroep

kunnen doen op het Westen, voor veiligheid en andere zaken. Dus hielden ze zich aan de regels die het

40 Westen had opgesteld – vooral omdat dat Westen zo machtig was, niet omdat iedereen plotseling dacht dat dit de juiste regels in ieders belang waren. Maar de laatste tien
45 jaar is Rusland weer opgekrabbeld, China is uitgegroeid tot een alternatief model voor ontwikkelingslanden. Ook doordat de VS zichzelf hebben overschat, vooral in Irak, is de
50 stemming veranderd. En is de illusie blootgelegd."

Niet iedereen lijkt dat te beseffen, schreef Posner onlangs in het Amerikaanse blad *Foreign Policy*. Zo
55 fulmineerde de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken John Kerry tegen Ruslands annexatie van de Krim: "Je kunt in de eenentwintigste eeuw niet op een negentiende-
60 eeuwse manier een land binnenvallen op basis van een uit de lucht gegrepen voorwendsel."

Volgens Posner is het niet Poetin, maar Kerry die de tijdgeest misverstaat. De jaren negentig zijn voorbij. We zijn wel degelijk terug in de negentiende eeuw, waarin machtsblokken elkaar betwisten – direct of via hun vazalstaten. Geschillen
65 beslechten ze niet door tribunalen, maar door diplomatie, en anders door oorlog. (...)

bron: *Trouw Letter en Geest*, zaterdag 24 mei 2014